

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Commentatio Academica De Recta Theologiae Parabolicae
& Allegoricae Conformatione**

**Pfaff, Christoph Matthaeus
Christlieb, Wilhelm Bernhard
Rühle, Christian Andreas**

Tubingae, 1729

§. I.

[urn:nbn:de:bsz:31-41906](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-41906)

- (b) Vide Glasium in Phil. sacrâ L. 2. P. 1. tr. 2. sect. 1. art. 3. can. 5. sect. 5. art. 4. can. 6. Saldenum l. c. p. 698. Teelmannum l. c. p. 22. & Pfeifferum in thes. herm. C. 3. can. 11. p. 170. maximè verò Calovium in Systemate loc. Theol. T. 1. p. 669. sqq. ubi contra Pontificios & Socinianos docet, Theologiam quoque parabolicam suo modo argumentativam esse.
- (c) Sensus mysticus parabolæ declarat, quid per parabolam significetur, adeoque *ἐπιδοσεως* sensus literalis est, licet in relatione ad *παραβολήν* mysticus dici possit, rectè observante Glasio in Phil. sacrâ L. 2. P. 2. tr. 1. sect. 1. can. 3. n. 1.
- (d) Exempla ex Patribus, parabolæ sic subinde interpretantibus collegit Danjel Whitby in diss. de S. Scripturarum interpretatione secundum Patrum Commentarios p. 196. sqq. 199. sqq. Qui plena hic pocula anhelaverit, adeat Commentatores Pontificios in Evangelia, qui allegoricas illas parabolæ interpretationes & ex Patribus recentent & adoptant ipsi & augent.

CAPUT SECUNDUM

DE

RECTA THEOLOGICÆ ALLEGORICÆ CONFORMATIONE.

§. 1.

Aλληγορία *diversiloquium est*, ubi aliud dicitur, aliud intenditur (a). Estque vel *verborum*, vel *rerum*. Illa est troporum, maximè metaphoræ continuatio (b). Hæc rei alicujus mysticæ per aliam in Scripturis sacris narratam eamque haud fictam representatio (c). Patet hinc, quæ differat illa à metaphorâ, à simili, à comparatione (d), hæc à typo (e), ab allusione (f), ab accommodatione (g).

- (a) Descendit enim ab *ἄλλο* & *ἀγορεύειν* vel *ἐγώφησεν* estque aliud dicere eo, quod dicitur. Vide de etymologiâ vocis Jo. Marckium in syll. diss. ad sel. textus N. T. exerc. 25. ad Gal. IV. 22. sqq. §. 9. 10. p. 798. sqq.
- (b) Ita definiunt illam Rhetores. Vide G. J. Vossii instit. Orat. L. IV. C. 11. §. 3. Exempla ejusmodi allegoriarum sacrarum conglomeravit Glasius in Phil. sacrâ L. 5. tract. 1. C. 20.
- (c) Hæc Glasii definitio est, quam exemplis ex Luc. XVII. 31. 32. Rom. X. 18. 1. Cor. V. 7. 8. 2. Cor. III. 7. 13. 14. Gal. IV. 22. sqq. Eph. V. 31. 32. p. 19-

- probatum in Philol. sacrâ L. II. P. 1. tr. 2. sect. 3. art. 1. 2. Ita quaeritur, num Matth. XII. 38. sqq. insinuetur, Jonam esse typum Christi, vel num nuda hæc sit comparatio, quam hic instituit Christus. Vide heic in utramque partem disputantes unum anonymum, alterum H. Heisenium in Musæo Brem. Vol. 1. P. 3. n. 2. p. 391. sqq. & P. 4. n. 1. p. 557. sqq.
- (d) Confer hic Flacium in clavi Scr. S. P. 1. col. 340. sqq.
- (e) Typus quippe est *figura*, ex instituto divino rem futuram *præsignificans*. Allegoria saltem repræsentandæ & per hanc repræsentationem explicandæ rei ergò adhibetur. Conferri hic meretur idem Flacius in clavi Script. sacræ col. 76. editionis Musæanæ.
- (f) Allusio est ejusmodi dictio sive simplex, sive figurata, generalis sive specialis, quâ vel propositione generali adhibita ad speciale quid, quod tam clarè efferre nolumus, vel propositione metaphoricâ ad aliud quoddam factum vel ad carimoniam aut consuetudinem quandam aut aliud quid digitus intenditur. Conferri possunt Flacius idem in l. c. col. 295. 296. & Glaslius P. 1. l. c. L. 5. tr. 1. C. 20. p. 494. sqq.
- (g) Accommodatio est allusio verbalis, qua verba saltem, de aliâ re alibi proposita, nullâ typi vel allegoriæ à Spiritu S. intentæ ratione adhibita ad præsens negotium accommodantur & applicantur. Heic quaeritur, num in sacris tales inveniantur accommodationes? Ita omninò res sese habet. Vide e. g. Rom. X. 6. sqq. 2. Cor. VIII. 14. 15. IX. 9. Diximus hanc in rem quædam in diff. de rectâ Theologiæ typicæ conformatione p. 11. 12. & de rectâ conformatione Theol. propheticæ p. 18. 22. Adde jam Marckii exerc. text. 20. §. 1. 13. p. 168. 182. comment. in Pentat. p. 701. & syllogen diff. ad sel. textus N. T. exerc. 4. §. 7. p. 119. 120. itemque Königium in vindiciis p. 181. Alii per accommodationem intelligunt porismata & applicationes practicas sensus literalis. Ita Waltherus in Harmoniâ Biblicâ p. 499.

§. 2.

De allegoriis verbalibus, quæ in sacris literis continentur, non est, quòd jam simus solliciti. Altior de allegoriis realibus disquisitio est, quæ species sensus Scripturæ sacræ mystici sunt, qui rectè triplex dicitur *typicus*, *parabolicus* & *allegoricus* (a). De sensu typico & parabolico in superioribus diximus. Allegoricus historiam vel personam vel legem & institutum V. T. transfert vel ad spirituale quid in V. vel N. T. (b) aut ad vitam æternam (c), vel morale quoddam porisma (d) inde extrahit. Ex quo jam patet, sensum *anagogicum* & *tropologicum* species *allegorici* esse. Nec tamen inde sequitur, unius effati Biblici varios sensus *immediatos* esse (e), cum sensus uniuscujusque mystici fundamentum sit sensus literalis, qui verò sensu mystico subinde (neque enim